

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(reglementarea semnăturii electronice olografă)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

1.1 Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autor: Ministerul Afacerilor Interne în comun cu Agenția de Guvernare Electronică.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul susține intenția digitalizării SIA „E-Dosar contravențional”, urmărind în corpore scopul instituirii resursei informaționale SIA E-Dosar contravențional conform prevederilor Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și Hotărârii Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Asigurarea ordinii și securității publice, inclusiv ce ține de faptele contravenționale, este o sarcină comună a autorităților publice. Conform Codului contravențional, angajați din 44 de autorități și instituții publice dețin competențe de constatare și examinare a contravențiilor. O parte din aceste instituții, în mod independent, și-au dezvoltat sisteme informatice ce susțin procesele interne de gestiune a cauzelor contravenționale. Preponderent problematica digitizării activităților respective a fost tratată secvențial, soluțiile, dovedindu-se a fi complicat de integrat și puțin sustenabile pentru a fi reutilizate în comun cu alte instituții responsabile de domeniu.

La moment, Ministerul Afacerilor Interne își aliniază activitățile procesuale la standardele de digitalizare, fiind implicat în dezvoltarea proiectului SIA „E-Dosar contravențional”. Una din cerințele privind implementarea proiectului este armonizarea cadrului normativ existent din domeniul serviciilor electronice, la caz semnarea electronică a documentelor, într-un mod facil și prompt.

Una din metodele ce se impune a fi luată în considerare, este implementarea conceptului de semnătură electronică olografă, analogic practicii din România. Originea semnăturii electronice olografe în România s-a exprimat prin Ordonanța de urgență nr.38 din 30 martie 2020 privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică la nivelul autorităților și instituțiilor publice care urmărește utilizarea semnăturii electronice ca mijloc de evitare, pe cât posibil, a contactului direct între persoane. Această ordonanță de urgență reglementează cadrul general pentru utilizarea la nivelul autorităților și instituțiilor publice a semnăturii electronice și a documentelor electronice.

Începând cu 7 aprilie 2020, data intrării în vigoare a acestei ordonanțe de urgență, autoritățile și instituțiile publice din România au obligația primirii înscrisurilor semnate cu semnătura electronică. Autoritățile și instituțiile publice stabilesc tipul de semnătură electronică aplicabilă pentru utilizarea de către persoanele fizice sau juridice a unui serviciu disponibil online prestat de respectivele autorități.

Semnătura electronică olografă, reproducă într-un cadru electronic ar fi semnarea de mână și scanarea imaginii într-un fișier sau încărcarea unei semnături de mână într-o aplicație care să permită apoi aplicarea ei pe documente în același format. Aceasta este

o operațiune care poate fi realizată de către oricine și nu prezintă siguranță în ce privește identitatea părților, însă este utilizată în anumite contexte fiindcă conferă documentului o notă personală.

Analiza cadrului juridic național denotă faptul că prin Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124/2022 sunt recunoscute semnăturile electronice și sigiliile electronice, ale căror principii și mecanisme de utilizare le identifică a fi de tip avansat și de tip calificat.

Sub incidența înțeleșului noțiunilor acestor tipuri de semnături nu se încadrează și esența semnăturii electronice olografe, motiv pentru care se intervine cu prezentul proiect de a reglementa juridic acest tip de semnătură electronică, precum și a mecanismului tehnic de aplicare.

Se reiterează interesul instituțional al statului de a facilita validarea procesului contravențional în formă electronică prin metode mai prompte și accesibile tuturor participanților precum și avansarea proiectului SIA "E-Dosar contravențional". În acest context, prin aprobarea proiectului, se intenționează alinierea la Strategia de e-transformare a guvernării și vine în vederea asigurării, în mod coerent, a necesităților de afaceri pe termen mediu și lung, privind gestiunea cazurilor contravenționale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative se intenționează modificarea Codului contravențional și Legii privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr.124/2022.

La Codul contravențional sunt înaintate propuneri de modificare a art.399, 400, 425, 440 și 442 prin care se completează cu particularități de documentare, examinare și soluționare a contravențiilor inclusiv în format electronic.

La Legea nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere sunt înaintate propuneri de recunoaștere a tipului de semnătură electronică olografă, prin atribuirea unei noțiuni distincte, identificarea locului semnăturii electronice olografe de rând cu semnăturile electronice calificate și avansate, asigurarea prezumției de integritate a datelor și a corectitudinii originii datelor respective la care se referă semnătura electronică olografă, modalitatea de aplicare a semnăturii electronice olografe de către angajații persoanelor juridice de drept public etc.

În partea ce se referă la intrarea în vigoare, se propune ca prin derogare de la prevederile art.56 alin. (2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Guvernului revenindu-i sarcina ca, în termen de două luni de la data publicării, să-și aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile acestuia.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Implementarea conceptului de semnătură electronică olografă a fost considerată cea mai viabilă opțiune datorită accesibilității și familiarității pentru utilizatori. Aceasta nu necesită echipamente specializate sau competențe tehnice avansate și poate fi integrată cu ușurință în procesele existente. Această abordare permite un echilibru între securitate, costuri și ușurință în utilizare, facilitând tranziția către digitalizare în mod eficient și sustenabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Este o schimbare semnificativă asupra modului în care guvernele interacționează cu cetățenii lor și în modul în care procesele administrative sunt gestionate. Este o transformarea digitală care redefinește eficiența și accesibilitatea în serviciile publice moderne, prin următoarele beneficii:

Eficiență operațională: Implementarea semnăturii electronice olografă poate reduce semnificativ timpul și resursele necesare pentru procesele administrative, eliminând necesitatea de documente fizice și semnături manuale.

Reducerea costurilor: Prin eliminarea nevoii de documente tipărite și procese manuale, costurile administrative și operaționale pot fi reduse semnificativ, contribuind la eficiența financiară a instituțiilor publice.

Accelerarea proceselor: Semnătura electronică olografă permite semnarea și gestionarea rapidă a documentelor, facilitând luarea deciziilor administrative într-un timp mai scurt și mai precis.

Transparență și securitate: Prin înregistrarea digitală precisă a semnăturilor și a modificărilor documentelor, semnătura electronică olografă sporește transparența proceselor administrative și garantează securitatea și autenticitatea datelor.

Accesibilitate pentru cetățeni: Adoptarea semnăturii electronice olografă poate face serviciile publice mai accesibile pentru toți cetățenii, inclusiv cei din comunități rurale sau cu mobilitate redusă.

4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită resurse financiare suplimentare de la bugetul de stat.

Dimpotrivă, implementarea semnăturii electronice olografă elimină necesitatea documentelor fizice și semnături manuale, care reduc semnificativ costurile asociate cu tipărirea, distribuirea și stocarea hârtiei, va reduce și necesitatea de spațiu fizic pentru depozitarea documentelor.

De asemenea, va accelera procesele administrative prin reducerea timpului necesar pentru semnarea și circulația documentelor, care poate duce la economii de timp considerabile pentru angajați și poate permite o mai rapidă finalizare a tranzacțiilor și deciziilor administrative, inclusiv pot reduce erorile umane și pot simplifica fluxurile de lucru complexe, ceea ce poate contribui la economii suplimentare de costuri.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Accelerarea semnificativă a proceselor administrative, reducând timpul necesar pentru semnarea și circulația documentelor contractuale și a altor documente legale. Acest lucru poate duce la o finalizare mai rapidă a tranzacțiilor comerciale și la o îmbunătățire generală a eficienței operaționale.

Totodată, semnătura electronică olografă poate facilita colaborarea între diferite părți și locații geografice prin eliminarea necesității de prezență fizică pentru semnarea documentelor. Acest lucru poate sprijini activitățile de afaceri internaționale și relațiile cu clienții sau partenerii de afaceri din diverse regiuni.

4.4 Impactul social

Semnătura electronică olografă poate face serviciile administrative și legale mai accesibile pentru toți cetățenii, indiferent de locație geografică sau de mobilitatea acestora. Eliminarea necesității de prezență fizică pentru semnarea documentelor poate facilita accesul la serviciile publice și private pentru persoanele din comunități rurale sau pentru cei cu mobilitate redusă.

De asemenea, adoptarea semnăturii electronice poate contribui la reducerea decalajului digital prin familiarizarea și utilizarea tehnologiilor digitale printre populația

<p>generală. Aceasta poate stimula o mai mare participare și implicație în procesele administrative și legale, oferind mai multă autonomie și control personal.</p> <p>Procesele administrative simplificate și accelerate prin utilizarea semnăturii electronice pot reduce frustrările și întârzierile asociate cu birocrăția excesivă. Cetățenii și organizațiile pot beneficia de procese mai clare și mai transparente, ceea ce poate contribui la încrederea în instituțiile publice și private.</p>
<p>4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal</p> <p>Semnătura electronică olografă implică utilizarea tehnologiilor avansate de criptare și autentificare digitală pentru a proteja integritatea și confidențialitatea datelor personale. Aceasta contribuie la prevenirea accesului neautorizat și a utilizării neautorizate a informațiilor personale.</p> <p>Implementarea semnăturii electronice olografă poate permite definirea și aplicarea mai eficientă a politicilor de acces la date, asigurând că doar persoanele autorizate au acces la informațiile sensibile.</p> <p>Utilizarea semnăturii electronice reduce riscul erorilor umane asociate cu procesele manuale de gestionare a documentelor și semnăturilor, contribuind la menținerea integrității datelor și evitarea modificărilor neautorizate.</p>
<p>4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen</p> <p>Semnătura electronică olografă oferă un cadru neutru și obiectiv pentru semnarea documentelor, eliminând potențialele prejudecăți de gen sau alte forme de discriminare care pot apărea în procesele de semnare tradiționale.</p>
<p>4.5 Impactul asupra mediului</p> <p>Semnătura electronică olografă nu numai că aduce beneficii economice și operaționale, dar are și un impact pozitiv asupra mediului prin reducerea consumului de resurse naturale, a deșeurilor și a emisiilor de carbon asociate, prin reducerea utilizării hârtiei și a altor materiale fizice în procesele administrative, care poate duce la o generare mai mică de deșuri de hârtie și la o gestionare mai eficientă a deșeurilor de birou.</p>
<p>4.6 Alte impacturi și informații relevante</p> <p>Nu se aplică.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p> <p>Prezentul proiect nu presupune armonizarea legislației naționale la prevederile legislației Uniunii Europene.</p>
<p>5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</p> <p>Nu se aplică.</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p> <p>În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (reglementarea semnăturii electronice olografă) a fost plasat pe pagina web: www.particip.gov.md.</p>
<p>7. Concluziile expertizelor</p> <p>Proiectul urmează a fi supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art. 35 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>
<p>8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent</p> <p>Proiectul se încadrează în domeniul informatizării și al resurselor informaționale de stat conform Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele</p>

informaționale de stat și Hotărârii Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea prezentului proiect va genera modificarea altor acte normative ale Guvernului. În același timp, va genera procesul de elaborare a actelor interne la nivelul Ministerului Afacerilor Interne și a autorităților administrative din subordinea acestuia precum și a Agenției de Guvernare Electronică.

**Secretar general adjunct
al ministerului**

Vladislav COJUHARI